

MTI-Trócsányi László: a közigazgatási bírászkodás szorosan összekapcsolódik a jogállammal

Budapest, 2017. október 26., csütörtök (MTI) - A közigazgatási bírászkodás szorosan összekapcsolódik a jogállammal, a közigazgatási perrendtartás elfogadás az első lépés a közigazgatási bírászkodás "újrapozícionálása" terén - mondta Trócsányi László igazságügyi miniszter a Nemzeti Közszolgálati Egyetemen (NKE) tartott konferencián Budapesten csütörtökön.

A miniszter kiemelte: egyik legnagyobb eredményének tartja, hogy megszületett az önálló közigazgatási perrendtartás, amely 2018. január 1-én lép életbe.

"Sajnálom, hogy az ellenzéki pártok viszont nem voltak partnerek abban, hogy a Közigazgatási Felsőbíróság felállítására még ebben a kormányzati ciklusban sor kerülhessen" - jegyezte meg Trócsányi László.

A miniszter Boér Elek, 20. század első felében alkotó magyar jogtudós nyomán kifejtette: a közigazgatási bírászkodásnak kettős célja van. Egyfelől "jogi garancia az állam mindenhatóságával szemben, amire szükség van a mai államban, ahol óriási tetterő fejlődik ki, mely könnyen túlcsaphat a megengedhető határokon, és ezáltal veszélyeztetheti a szabadságot". Másfelől az állam számára is biztosítékul szolgál, hogy az egyéni érdek se jusson korlátlan uralomra a közérdek felett. Csak a bírói ellenőrzésnek alávetett közigazgatás biztosíthatja az egyén szabadságát az államban, és ez a jogállamnak legfőbb követelménye.

Trócsányi László felidézte: 1896-ban született és 1949-ben a kommunista hatalomátvétel után semmisítették meg az első, közigazgatási bírászkodást szabályozó törvényt. A jövőre hatályba lépő új, önálló közigazgatási perrendtartás új jogintézményeit sorolva a miniszter beszélt többek között a differenciált hatáskör-telepítésről, a tanácsban eljáró bírászkodásról, a nemperes, illetve egyszerűsített eljárásokról az időbeli hatékonyság javítását szolgáló azonnali jogvédelmi eszközökről, az egyezség és a közvetítés lehetőségeiről és az új jogorvoslati rendről.

"A közigazgatási bírászkodás megalkotásánál különösen is látszott, hogy a kodifikáció - csakúgy, mint az állam helyes működtetése - valójában művészet, amennyiben inspirációt, eszmét, fegyelmet és arányérzékenységet feltételez. Ez az a jogág, ahol a végrehajtó és bírói hatalom elválasztása és találkozása egyszerre a legérzékenyebb egyensúlyok keresését kívánja. A bírói kontroll elmaradása vagy lazasága igazságtalansághoz, a jogállam csorbulásához, túl szorosra fűzése a közigazgatás megbénításához vezethet" - fejtette ki Trócsányi László.

Boér Eleket idézve rámutatott: "A törvényesség védelmében csak odáig szabad elmenni, hogy a közigazgatási bírászkodás a cselekvő közigazgatás szabad mozgását ne korlátozza, mert egyetlen jog sem válhat erőssé az államhatalom kellő közreműködése nélkül."

A miniszter szerint még nem befejezett a közigazgatás feletti bírósági kontroll ügye, és szükség lehet még a közigazgatási bírászkodás szervezeti függetlenséget érintő döntésekre is a jogállam tökéletesítése érdekében.

Darák Péter, a Kúria elnöke előadásában felidézte Wlassics Gyula, az 1997-ben felállított Királyi Közigazgatási Bíróság egyik elnökének életútját. Kiemelte, hogy Wlassics Gyula mindig kiállt a bírói függetlenség mellett, hitvallása szerint "az alkotmányosság bástyája a független bíróság".

Darák Péter előadásában köszönetet mondott Patyi Andrásnak, az NKE rektorának a közigazgatási bírászkodás iránt tanúsított figyelméért és Trócsányi Lászlónak, hogy az önálló közigazgatási perrendtartás megalkotása mellé állt.

A magyar közigazgatási bírászkodás 120 éve elnevezésű konferencia alkalmából reprint formában jelent meg - az Államtudományi klasszikusok című sorozat részeként - Boér Elek 1907-ben kiadott Közigazgatási bírászkodás című munkája.

(A közigazgatási bíróságok feladata elsősorban a különféle közigazgatási hatóságok döntéseinek törvényességi szempontú felülvizsgálata. A rendszerváltás után újrainduló közigazgatási perekre vonatkozó eljárási szabályok eddig a polgári perrendtartásban voltak.)